

Obertura i arrelament

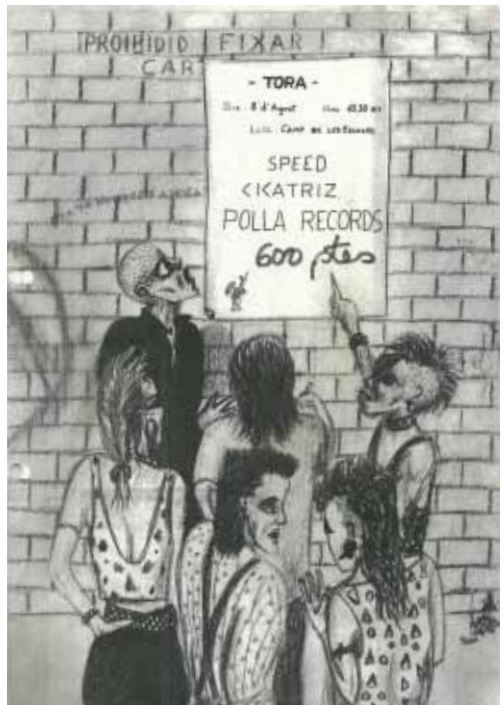
Aquest any es compleixen 25 anys de la meva arribada a aquest municipi. És aquí on m'han ensenyat a viure en contacte amb la terra, amb la gent, amb mi mateixa. A viure la natura: els arbres despulats, la boira, el fred, de nou la verda trepadella i la tendra fulla en els roures que ressorgiren amb força després de l'incendi. Aquests camps que tant i tant canvien mentre el rossinyol canta nit i dia.

Aquí, a Torà, es viuen les estacions. La radicalitat amb què es viuen, em convida a viure la vida tal com és, constantment canviant, amb moments preciosos, plens i vitals, i d'altres que són gestants, obscurs, de trànsit, de dol, de sembrar de nou.

Sabia de l'existència de Torà arran de les detencions i trasllat a la capital de quatre joves de 18 anys a qui se'ls aplicava, per primer cop, la vella llei antiterrorista, la del més fort, la de la selva. L'Estat i les seves pràctiques feixistes mostraven, dins la legalitat, la seva musculatura al poble català, abusant dels més joves i les seves famílies.

Anys abans, el 31 d'agost de 1985, per la porta de Torà entrava a Catalunya, el grup punky "La polla records". El seu disc *Salve regina*, ja aleshores denunciava *les clavegueres de l'Estat*, la injustícia de la "justícia" i el mercadeig de l'Amor en mans de la jerarquia eclesiàstica. Però res de tot això és el que ens mou i dóna sentit a les nostres vides. El nostre capellà Fermí Manteca, des de la base de l'església, va capitanejar amb perseverança les manifestacions i els actes que van arribar a oïdes de Barcelona. Torà va ser una crida d'autèntica justícia i catalanitat. Els veïns de la capital i d'arreu del territori català es van sumar a la denúncia i la lluita del poble de Torà.

Inspirada per aquest mateix referent, en aquestes festes vull posar en relació a la diversitat amb una mateixa orientació, Ser Persona Catalana. La recerca d'un món millor no és cosa d'ara, ni de joves o grans, moros o cristians. La temptació del més fort a abusar del més dèbil sempre ha estat present en totes les religions i nacionalitats. Però també ho ha estat el gest d'amor que escapa de la lògica del poder i esdevé revolucionari.

Per això vull cantar la *Salve regina* de **La Polla records** al costat del *Polorum regina* d'**El Llibre Vermell de Montserrat**, per denunciar aquells qui, amb l'ús de la força de les armes i en nom de la llei i la democràcia, empresonen criatures. Vull cantar el Llibre Vermell de Montserrat perquè representa la inviolabilitat de la dignitat de les persones que, enllà de les diferències, s'ajuden els uns als altres.

Salvem Sant Salvador d'aquells qui trien l'origen de tots els terrorismes: posar els diners per damunt de les persones. *Salvem Sant Salvador* dels entesos que fan les lleis a la seva mida en detriment del poble, que omplen les presons de joves que denuncien la injustícia que permet campar els "honorables" de tota nacionalitat i religió pels paradisos fiscals.

Poeta i fangador

Poeta i Fangador sóc, i en tot faig feina tan neta que fango com un poeta i escric com un fangador. Verdaguer.

Treballar l'hort m'ajuda a pensar i acceptar la vida tal com és. La feinada que suposa no és cap garantia de fruit, però el que està clar és que si no la fas, de ben segur que no hi haurà fruit. *La tierra que no es labrada llevará abrojos y espinos aunque sea fértil, así es el entendimiento del hombre.* Deia Teresa de Jesús.

L'amic Fermí Manteca m'explica una història semblant: «Temps era temps, que en sortir del poble hi havia un tros de terra abandonat, ple d'esbarzers i males herbes. Però n'hi hagué una dona que s'arremangà, ho netejà, hi sembrà, i al cap d'un temps tenia un verger preciós, esplendorós. Amb aquestes que passà el capellà i li digué: "Ja estaràs contenta i donaràs gràcies a Déu d'aquest hort que t'ha donat!" I la dona li respongué: "I tant que sí! Ara bé, l'hauries d'haver vist quan el portava ell tot sol!"»

Ningú com el pagès sap que tota la feina no és garantia de fruit. Que, tot i complir fidelment amb la litúrgia de deixar-hi la pell i esperar l'alba, no sempre els deus tronon a llevant i fan ploure.

La humilitat de l'antiga pagesia, aquella que fanga i persevera davant la vida tal com és, és el referent que ens humanitza. Una perseverança, però, que no ofega la creativitat, que és oberta al cel com l'espadanya de l'ermita.

Amb l'espadanya oberta al cel, com l'ermita de Sant Salvador

Sumar esforços, participar en la recuperació de l'ermita de Sant Salvador és, per a mi, un símbol de la participació del poble en la recreació de les estructures del país que desitgem. El referent

d'un compromís actiu amb la conquesta d'un món real poètic, que posa les persones per davant dels diners. Un país fonamentat en la qualitat per desobre de la quantitat, en compartir per desobre de competir. En convidar en comptes d'imposar.

La nit del dia 9 de setembre a les 12 de la nit, el campanar veí de Sanauja llençarà el seu castell de focs al cel. Des de l'Aguda volem compartir la meravella que ens ofereixen els nostres veïns i és per això que començarem a les 21:30h el concert de presentació del llibre-disc *Iter Luminis*, que es va gestar i enregistrar a l'ermita de Sant Salvador amb l'ajut dels veïns. Aquest camí que durant 7 anys ha recorregut el patrimoni català, ha passat per Cellers, Vallferosa, Ivorra, Ponts, Sedó, Sant Llorenç de Morunys, Solsona, Santa Maria del Mar, Poblet, Santes Creus... Ha rodat pel món i torna al lloc on va néixer.

Ha estat un camí de recerca de la felicitat aquí, a la terra. I quan l'he trobada sempre ha estat compartida, generosa i regalada. La nit del dia 9 de setembre per tancar les festes de Torà, projectarem la llum a la façana de les pedres mil·lenàries, a l'interior de l'ermita amb un inquietant i evocador bosc d'espelmes i al cel amb el castell de focs dels nostres veïns.

Fa dos anys a la Torre de Vallferosa, de la mà dels Amics de la Torre, amb l'esforç de tots i cadascun de més de 150 voluntaris vàrem a aconseguir humanament els seus veritables fonaments. Els noms de totes aquestes persones consten en el llibre-disc amb la mateixa presència que les Diputacions o la Generalitat: qui tenia més ha posat més; qui tenia menys ha posat menys; i qui no tenia, s'ha arremangat.

Com el pagès me la vaig jugar. No tenia diners ni per pagar una assegurança de pluja, però tenia un somni, un desig tan gran que de perseguir-lo durant més de 10 anys, com per miracle i gràcies a tothom, es va fer realitat.

Enllà de les fronteres administratives, del que "toca" o "no toca", l'alcalde de Torà Magí Coscollolà i l'alcalde de Solsona David Rodríguez van unir forces al voltant de la inspiradora Torre. El Cor de Vallferosa el van formar 90

persones vingudes d'arreu de Catalunya i la lluna plena va brillar com mai per il·luminar el diàleg d'Amor entre la gran torre i el campanar de l'església. El llibre-disc que presentem és ple d'imatges i paraules que expliquen aquesta titànica història plena de dificultats i meravelles, de vida tal com és, arrelada i exposada.

Totes les empreses que van envoltar aquesta representació artística són dignes de ser referent del país que desitgem: treballen de forma ecològica, de forma tradicional, de forma ètica i responsable amb les persones i el medi ambient.

La gran festa al voltant de la torre l'1 d'agost del 2015, tindrà un correlat el proper 9 de setembre a la petita ermita de Sant Salvador de l'Aguda. He construït la meua veu durant 20 anys en aquesta ermita fins que, gràcies a l'ajut dels veïns i la participació de persones no professionals, hem fet una gira per tot el patrimoni català i tres discs, un d'ells enregistrat aquí mateix.

Salvem Sant Salvador

El poble de Torà, a través de l'APACT (Associació del Patrimoni Artístic de Torà), l'alcalde Magí i mossèn Fermí, en aquest concert del dia 9 de setembre, volem anunciar el desig de *salvar Sant Salvador*. Al llarg d'aquest any es faran diverses representacions per recollir diners. Es formarà una comissió que vetllarà per la qualitat de les propostes que tot el poble podrà fer. El Bisbat de Solsona s'ha compromès a posar la mateixa quantitat que posi el poble. El nostre alcalde s'ha compromès a gestionar i aconseguir suport econòmic de les institucions. Es tracta d'arreglar el sostre, redreçar la inclinació de l'espadanya oberta al cel i facilitar l'entrada. Les portes de l'ermita, com fins ara, seguiran obertes i restaran sota la responsabilitat i cura dels vilatans que se l'estimen.

Lídia Pujol

